

Miért kellett Jézusnak megkeresztelkednie?

(Lk 3:21 és 2Kor 5:21)

2023.09.17.

Suhai György

Jézus bemerítkezése és golgotai kereszthalála ugyanannak az egy „csomagnak” az alkotóelemei és fontos, hogy a kettőt együtt lássuk, egy egységként kezeljük. Mindkét alkotóelem Isten felfoghatatlan szeretetéről szól, ezt mutatja be és ezt érzékelteti számunkra.

Mi történt Jézus bemerítkezésekor?

Nézzük meg először egy kicsit közelebbről Jézus bemerítkezésének jól ismert epizódját, Lukács evangéliumából s majd menet közben kiegészítem Máté beszámolójával.

„Történt, hogy amikor az egész nép megkeresztelkedett, és Jézus is megkeresztelkedett és imádkozott, megnyílt az ég, ²²leszállt rá a Szentlélek galambhoz hasonló testi alakban, és hang hallatszott a mennyből: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.” (Lk 3:21-22)

Két fontos dolgot kell tisztázzunk.

Az első, hogy Lukács úgy mutatja be Jézust, mint aki valóban és teljesen emberré lett. Lukács Jézus valóságos emberi mivoltára helyezi a hangsúlyt, aki az Atyától való teljes függésben élte a földi életét és aki pont azt akarta bemutatni nekünk, hogy mit jelent emberként az Istennel való függésben élni. *„nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett, és emberként élt” (Fil 2:5-7) - Valódi emberré lett, úgy érzett, mint mi, olyanná mint mi. A bűn volt az egyetlen, amiben különbözött tőlünk: „Azt, aki bűnt nem ismert...” (2Kor 5:21). Ő soha egyetlen bűnt nem követett el. Ő mindvégig tiszta maradt.*

A másik fontos dolog, hogy Keresztelő János *a bűnök bocsánatára* keresztelt, azaz merített be embereket a vízbe. *„Hirdette a Jordán egész környékén a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára” (Lk 3:3)*

Vagyis bizonyára mindenkinél egy nagyon komoly bűnvallás, egyfajta életrendezés kellett, hogy megelőzze a bemerítkezést. A nép hosszú kígyózó sorokban állhatott János előtt (Mt 3:5). Amikor valaki sorra került, János bizonyára megkérdezte: „Milyen bűnöket szeretnél megvallani az Istennek?”, „Milyen bűnökből szeretnél megtisztulni és megtérni Istenhez?”

S miután megtörtént a bűnvallás, János alámerítette az illetőt a Jordánba, mintegy belemosva a bűne és egész élete szennyét a Jordán vizébe.

Nézzük ezek után Jézus megkeresztelkedését. Szinte minden részletnek jelentősége van.

„Történt pedig, hogy amikor az egész nép megkeresztelkedett és Jézus is megkeresztelkedett...” (Lk 3:21)

Tehát Jézus volt az „**utolsó a sorban**”. Jó sokáig várhatott és figyelt. Egészen addig várt, míg az „egész nép” megkeresztelkedett. És ekkor áll oda János elé, hogy őt is bemerítse.

Máté beszámolójából kiderül, hogy volt egy rövid interakció Jézus és János között, mielőtt Jézus bemerítkezett volna. Amiből annyit sejtethetünk, hogy János felismeri Jézusban a Messiást, az ő büntelenségét, szentségét, tisztaságát és szinte feljajdul, hogy de hisz „*nekem kell általad megkeresztelkednem és te jössz énhozzám?*” (Mt 3:14). Jézus jelenlétében bizonyára Jánosra is ránehezdtek a bűnei (mint később Péterre, Lk 5:8). De hisz neked nincs semmi bűnöd, amit meg kellene vallanod, ellentétben velem! – mondja János. Rólad nincs mit lemosni, nincs semmi, amitől meg kellene tisztulnod, ellentétben velem. Nincs értelme nálad a bűnbocsánat keresztségének. Mit keresel itt, nálam?

Egy másik lehetséges oka János megdöbbenésének, hogy nemsokkal ez előtt éppen arról prófétált, hogy ő ugyan „csak” vízzel keresztel, de nemsokára eljön a Messiás, aki majd „*Szentlélekkel és tűzzel keresztel meg titeket*” (Mt 3:11; Lk 3:16). Na ez lesz az igazi deal! Mintha egy autókereskedő azt mondaná, hogy nálam csak Trabantot lehet kapni, de nemsokára eljön a főnököm, aki Teslát fog osztogatni! Na az lesz az igazi! Én már alig várom, hogy kipróbáljam! És akkor megjelenik a színen János Főnöke, a várva várt Tesla-osztó. Elképzelem, ahogy János szíve elkezd hevesen verni és alig várja, hogy ő lehessen az első, aki megkapja a Szentlélek keresztségét és ezzel beköszöntsön a Teslák korszaka! Ám Tesla osztás helyett Jézus azt kéri Jánostól, hadd szálljon be ő is a Trabantjába. Micsoda hidegzuhany lehetett ez Jánosnak, micsoda sokk! János nem érti ezt, nem tudta még, hogy sok fájdalmas dolognak meg kell történnie, mielőtt beköszönhet a Szentlélek korszaka. Lehet, hogy jobb is.

Jézus csak annyit mond: „*Engedj most, mert így illik minden igazságot betöltenünk. Ekkor engedett neki.*” (Mt 3:15)

Milyen igazságra gondolt Jézus? Bizonyára a törvény igazságára, igazságos követelésére (Rm 8:4), amit ő betölteni jött, helyettünk és értünk. **Itt kezdődik ez az igazság-betöltési szolgálat.** Mindjárt meglátjuk, hogyan.

János tehát enged Jézus kérésének és bemeríti őt is a Jordán vizébe. Na ez mit fejezhetett ki?

Gondoljuk végig a történeteket. Az egész nép belemossa minden bűne szennyét a Jordán vizébe. Képletesen szólva az a víz olyan szennyes, bűdös, mocskos lehetett, mint az indiai Gangesz folyó, amit a világ legszennyezettebb folyójaként tartanak számon. Az indiaiak az élet folyójaként tekintenek rá, egy szent folyóként, azonban a rendkívüli szennyezettsége miatt valójában sokkal inkább a halál, a betegség és mindenféle fertőzés forrása. A rituális mosakodásoktól kezdve a mindennapi fürdéseken, szennyes ruhák mosásán át egészen a holttestek folyóban történő „eltemetéséig” folyamatosan nyeli magába az emberi szennyeződést ez a folyó¹. Mindennek lehet mondani, csak éppen szentnek nem. Mi inkább azt mondanánk, hogy undorító, gusztustalan.

Ugyanígyenné lett a Jordán folyó is, rituális értelemben véve! És akkor feltűnik a színen Jézus, a szent, a tiszta, a büntelen és alámerül a Jordán büntől szennyes vizébe, Ő, aki soha egyetlen bűnt nem követett el. Ez kb. olyan, mintha egy hófehér lepedőt mártanánk bele egy

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=pH0fhLBr-Mg>.

koszos, saras, büdös vízbe, amiben egy gyár összes munkása megfürdött és ami minden koszt magába szívna. Jézus pontosan ezt tette! Alámerült az egész nép bűnétől szennyes vízbe, **magába szívva a bűn szennyét**. Mit érezhetett a teljesen emberré lett Jézus, akinek nagyon is **valódi, mély, emberi érzései voltak**, amikor kijött a vízből?! Fel sem tudjuk fogni! Hogy éreznéd magad, ha fel kell kellenne vened egy több hete nem fürdött hajléktalan ruháját és abban járni-kelni?

János is megérthette Jézus bemelegítésének e jelentőségét, hiszen ő maga mondja Jézusra mutatva (a bemelegítése után), hogy „*íme az Isten Báránya, aki hordozza² [jelen idő], folyamatos melléknévi igenév] a világ bűnét.*” (Jn 1:29, ld. Ézs 53:11). Tehát már rajta vannak a bűneink! Nem csak a kereszten kerültek rá a bűneink, hanem már a bemelegítésekor, a **keresztre csupán „felvitte”** a már hordozott bűntömeget, hogy az érte járó büntetést is elhordozhassa, helyettünk. Ahhoz, hogy Jézus betölthesse a törvény igazságát, helyettünk, előbb magára kellett vennie a mi bűnünket.

„*Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne*” (2Kor 5:21) Itt kezdődik meg a nagy csere!

Van egy nagyon fontos mozzanat, amit szintén csak Lukács említ meg: „**és imádkozott**”. És csak ezután jött a Szentlélek és ezután hangzott az atyai szózat. Mit imádkozhatott Jézus? Miért imádkozhatott, közvetlenül a Jordán bűntől szennyes vízből való kiemelkedése után? Mi lehetett az az ima, amire az volt a válasz, hogy „*Te vagy az én szeretett Fiam. Tebenned gyönyörködöm*”?

Ez olyan, mint amikor egy telefonbeszélgetésnek csak az egyik felét halljuk és megpróbáljuk kitalálni, vajon mit mondhat a másik fél.

Még egy helyen olvasunk az evangéliumokban arról, hogy az Atya, Jézus imádságára adott válaszként, hallható hangon szólt a mennyből³ (Jn 12:28). Ott kifejezetten azt mondja Jézus, hogy „*nem értem hallatszott ez a hang, hanem tiértetek.*” (Jn 12:30) Azaz azt a népnek vagy a tanítványoknak kellett meghallania. Ezt, a kezdeti atyai szót azonban elsősorban Jézusnak kellett meghallania, azaz nem a népért, hanem **Jézusért hallatszik most ez a hang**.

Jézusra ránehezethetett az egész nép bűn-szennyének a súlya. Ő, a hófehér, a szent, a tiszta, a bűntelen, hirtelen mindenkinél szennyesebbnek, mocskosabbnak érezte magát, elborította a szégyen.

Mit imádkozhatott Jézus, a Jordánból kiemelkedve, amire az Atya válaszol? Csak tippelni tudunk...

„Még így is szeretsz?”

„Nem undorodsz tőlem? Nem utáltál meg?” (ld. Ézs 53:2-3).

„Még mindig a fiadként tekintesz rám, Szent Atyám?”

² Rögtön a következő epizódban, a Mt 4:6-ban ugyanez a kifejezés (gör. *airó*) szerepel, amit a Károli szintén „hordoznak”-ként fordít: „*és tenyerükön hordoznak téged*”.

³ Szólt még egyszer a megdicsőülés hegyén is, Péternek, Jakabnak és Jánosnak, de az nem Jézus imádságára, hanem Péter javaslatára adott válasz volt és a tanítványok megerősítésére szolgált Jézus kiléte és tekintélye felől.

„Még mindig itt vagy velem?”

„Nem szakítod meg a kapcsolatot velem, most hogy ilyen szennyessé lettem?”

„Kérlek, válaszolj!”

És azonnal jön az Atya válasza:

„...és leszállt rá a Szentlélek galambhoz hasonló testi alakban” (Lk 3:22) – vagyis az Atya jelzi, hogy továbbra is közösséget vállal Jézussal. Nem vonja meg tőle a Szentlelkét (ahogy Saultól megvonta vagy, amitől Dávid is félt a Betsabéval elkövetett bűne után, 2Sám 7:15). És nem tűz, hanem galamb formájában száll alá a Szentlélek, ami szelíd, békés, gyengéd közeledést jelez. Olyan, mintha az Atya gyengéden rátenné a kezét a Fia vállára.

És aztán egy hallható hangon is megerősíti Jézust az ő szeretett fiúi identitásában és abban, hogy ő továbbra is rendületlenül gyönyörködik benne, nem undorodik tőle. **Nem azt szereti, amilyenné lett, hanem azt, aki ő.** Vagyis Isten továbbra sem a magára vett rettenetes mennyiségű bűn-szennyen keresztül tekint az ő Fiára, Ő továbbra is a bűntől függetlenül viszonyul hozzá. Még a bűn, az egész nép, sőt az egész világ bűne sem rondíthat bele a kettejük szeretetkapcsolatába.

És hogy vigasztal ez bennünket? Gondoljatok bele! Jézus sokkal több bűnnek a szennyét, mocskát, szégyenét, terhét vette magára, mint amennyit mi, egyen egyenként valaha is el tudnánk követni vagy amennyit ellenünk valaha is elkövethetnének, hiszen rajta volt, nem csak a mi egész életünk bűne, hanem az „egész nép”, sőt az „egész világ” bűne! Minden oka meg lett volna arra, hogy szégyellje magát az Atya előtt (hiszen az emberek akkor még nem látták a szégyenét). És az Atya mégsem utálta meg őt, mégsem vonta meg tőle a közösséget, sem a szeretetét. (Ez az ún. nagyobbról kisebbre következtetés.) Akkor mennyivel inkább igaz ez ránk, akik az újjászületés által Krisztusban vagyunk és örökre azonosultunk vele és folyamatosan ebben a Krisztusban lát bennünket az Atya!

És mi történt a kereszten (az érem másik oldala)?

Jézus a bemelegítkezésekor **előbb „bűnössé”** (nem identitásában, hanem rituális értelemben!), majd később, **a kereszten „bűnné”** is lett értünk! „Azt, aki bűnt nem ismert, **bűnné tette értünk...**” (2Kor 5:21) Ő teljesen azonosult a bűnnel. Ő maga azzá lett, amit Isten gyűlöl, amire haragszik. Ez olyan, mintha Jézus nem csupán „rákossá”, hanem a rákos „daganattá” lett volna értünk és a kozmikus sugárkezelés, ami a rákos dagantra irányult, egyben Jézust is elpusztította, aki daganattá lett. És ő ezt önként vállalta, önként ajánlotta fel magát az Atyának (Zsid 9:14)!

Erről beszél a Rm 8:3 is: „amikor a bűn miatt tulajdon Fiát küldte el a bűnös testhez hasonló formában, és **kárhozatra ítélte a bűnt a testben** (azaz Krisztus testében)”. Nem azt írja, hogy a „bűnöst”, hanem a „bűnt” ítélte meg. A bűnre öntötte ki haragját, amivé Jézus, az ő testében lett.

De mi a helyzet Isten szeretetével? Nagyon fontos, hogy Isten 2x is kimondja az égből Jézusra, azaz 2x is megerősíti őt abban, hogy "Te vagy az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm". Másodszor nemsokkal a kereszthalála előtt mondja ezt ki, a megdicsőülés hegyén, ahol Mózes és Illés épp Jézus eljövendő szenvedéséről beszélnek vele (Mt 17; Lk 9).

Vagyis bizonyára épp azzal bátorították őt, hogy noha most embertelen szenvedés vár rá, de **ez nem az Atya szeretetének megvonását, megváltozását jelenti.** Tehát biztosra vehetjük, hogy Isten a kereszttel előtt, a kereszten és a kereszttel után is mindvégig, folyamatosan és ugyanúgy szerette a Fiát. Hiszen Isten **szereti a bűnös embert, de a bűnt gyűlöli!**⁴

Így találkozunk a kereszten az Atya Fia iránti el nem múló szeretete és a bűn iránti gyűlölete, haragja. Istennek a kereszten nem kellett megalkudni sem a bűn iránti gyűlöletében, sem a Fia iránti szeretetében. Akkor miért kiáltja a haláltusáját vívó Jézus azt, hogy „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?*” (Mt 27:46)? Mégis elfordult tőle az Atya? Mégis megvonta tőle a szeretetét? Mégis megszakította vele a kapcsolatot?

Sokan úgy gondolják, hogy amikor Jézus a kereszten függött, és a világ bűnét hordozta, szent és tiszta Atyja elfordította róla a tekintetét, mert nem tudta elviselni a bűn vagy még inkább a bűnné lett Fia látványát. Még az ég is elsötétült, mert Isten elrejtette arcát a bűnhordozó elől.

Nem! Jézus itt a 22. Zsoltár 1. sorát idézi! Minden zsidó jól ismerte ezt a zsoltárt. A ha végigolvassuk a zsoltárt, sok hasonlóságot fogunk Jézus kereszten átélt szenvedésével.

V. 7-8: „*Mindazok, akik látnak engem, kigúnyolnak; sértegetik, fejcsóválva. „Az Úrban bízunk – mondják –, az Úr mentse meg. Szabadítsa meg őt, mert gyönyörködik benne.*” (vö. Mt. 27:39-43)

V. 14-16: „*Szétfolytam, mint a víz, kifícamodtak a csontjaim. Szívem, mint a viasz, megolvadt bensőmben. Torkom kiszáradt, mint a cserép, nyelvem az ínyemhez tapadt, a halál porába fektettél. Szétfolytam, mint a víz, kifícamodtak a csontjaim. Szívem, mint a viasz, megolvadt bensőmben. Torkom kiszáradt, mint a cserép, nyelvem az ínyemhez tapadt, a halál porába fektettél.*” (vö. Jn 19:28: „*hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: Szomjazom.*”)

V. 17-19 „*átlyukasztották kezemet, lábamat.* ¹⁸*Megszámlálhatnám minden csontomat, ők pedig csak bámulnak, néznek rám.* ¹⁹*Megosztoznak ruháimon, köntösömre sorsot vetnek.*” (vö. Mt. 27:35: „*hogy beteljesedjék a próféta mondása...*”).

Jézus tehát a 22. Zsoltárt mormolta magában a kereszten! Ahogy a szolgálata elején, a pusztában, az Isten Szavába kapaszkodott (Mt 4:4), úgy a szolgálata végén, a kereszten is az Isten Szavába kapaszkodik. Figyeljük csak, hogy folytatódik a Jézus szenvedését prófetai módon leíró zsoltár, amibe Jézus kapaszkodik! A 25. vers így szól: „**Mert nem veti meg és nem utálja meg az elesettek nyomorúságát, nem rejti el orcáját előlük, segélykiáltásukat meghallgatja.**” Így ismerte Jézus az ő mennyei Édesapját! Még a kereszten is ezzel erősítette magát, hogy az Atya még ebben a rettenetes szenvedésben sem fordítja el tőle az arcát. Vagyis előbb azonosul a Zsoltáros sóhajával: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem??” A Zsoltár szavaival kiönti lelkének fájaldalmát az Isten előtt, majd pedig, ugyanacsak a Zsoltár szavaival megerősíti magát abban a meggyőződésében, hogy az ő Atyja „nem rejti

⁴ Több helyen olvassuk az Igében Isten a *bűnös ember iránti* haragjáról, gyűlöletéről is, ahol bizonyára éppen az a dinamika érvényesül, hogy ezek az emberek szinte egyé váltak a bűnnel, a bűnnel azonosították magukat, amit Isten gyűlöl. Jézusban felajánlja az Atya mindannyiunknak, hogy leválasszuk magunkról, az identitásunkról a bűnt, de aki ezt nem teszi meg, nem él ezzel a felajánlással (nem azonosul Krisztussal), az a bűnével együtt fogja elszünetni Isten bűnnel szembeni haragját, ítéletét.

el orcáját” előle. Nem ezt jelzi a szenvedése (ahogy korábban Mózes és Illés is erről biztosították őt)! És mi, szerető szülőként, is sejthetjük, hogy Jézus Apja bizonyára mindvégig fájó, együttérző szeretettel, a fiáért vérző szívvel figyelte Jézus szenvedését és haláltusáját. Együtt érzett, együtt lélegzett a fiával. Igen, Jézus szenvedett a kereszten, a Fiú szenvedte el a haldoklás, halál emberfeletti fájdalmát, önként vállalva ezeket a kínokat. De biztosak lehetünk felőle, hogy Atyát sem hagyta hidegen szeretett Fia szenvedése!

Jézus azért jött, hogy bemutassa nekünk az Atyát, hogy hogyan érzett egy-egy adott helyzetben (Jn 14:8-9). Tudjuk, hogy Jézus sírt, amikor meghalt a barátja, Lázár, akit nagyon szeretett. *„Mária pedig, amint odaért, ahol Jézus volt, meglátta őt, leborult a lába elé, és így szólt hozzá: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.”*³³ Amikor Jézus látta, hogy Mária sír, és a vele jött zsidók is sírnak, megrendült lelkében és háborgott,³⁴ és megkérdezte: *„Hova helyeztéték őt?”* Azt felelték: *„Uram, jöjj és lásd meg!”*³⁵ Jézus könnyekre fakadt.³⁶ A zsidók ezt mondták: *„Íme, mennyire szeretted!”* Jézus úgy érzett, ahogy az Atya érez egy szeretett személy halála, szenvedése, betegsége láttán. Jézus gyászolt, az Atya gyászolt. Akkor hogy ne gyászolt, hogyne sírt volna az Atya az ő szeretett Fia szenvedését, halálát látva?? Fel sem tudjuk fogni, micsoda lelki fájdalmat okozhatott neki a Fia szenvedése és halála. Éppen azért, mert ennyire szeretted őt! És mennyire szerethet minket, hogy megengedte, hogy ezt tegyék az ő Fiával értünk és helyettünk! És éppen ezért biztosak lehetünk benne, hogy a mi szenvedésünk (még ha a saját bűnünkért, hibánkért kell is szenvednünk) sem hagyja hidegen soha a mi mennyei Édesapánkat! *„Mert nem veti meg és nem utálja meg az elesettek nyomorúságát, nem rejti el orcáját előlük, segélykiáltásukat meghallgatja.”* (Zsolt 22:25)

De a **kereszten lett** mindenki számára **nyilvánvalóvá** az is, amit a bemelegítéskor még csak Jézus érzékelt, a lelkében, az érzéseiben, t.i. **hogy a szégyenünket is magára vette**, ahogy meztelenül, véres, koszos, agyon kínzott testtel függött a kereszten. Ézsaiás így ír (700 évvel azelőtt) erről a jelenetről: *„Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhattunk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhettük volna. ³Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle”* (Ézs 53:2-3). Azt írja le, amikor Jézus szenvedett. Vagyis nem csak bűnné, bűnössé, hanem **csúnyává is lett értünk**, hogy a csúnyákat megszabadítsa a csúnyaság belső érzésétől és széppé, gyönyörűvé, szeretetté, sőt szerethetővé tegyen minket. Hiszen mi cserébe megkaptuk az ő igazságát, tökéletes szépségét, gyönyörűségét. Ő olyan csúnyává lett, mint mi, vagy mint amilyenek mi érezzük magunkat, hogy mi olyan gyönyörűvé legyünk, amilyen ő.

*„Mert azt, aki bűnt nem ismert bűnné tette értünk, hogy **mi Isten igazsága legyünk őbenne**”* (2Kor 5:21)

Nem kell többé szégyenkeznünk és állandó, gyötrő büntudatot éreznünk a bűneink, a múltunk vagy bármilyen dolog miatt, amit elkövettünk vagy ellenünk elkövettek (vagy akár a kinézetünk miatt), mert mind már Krisztuson van! Mi pedig ebben a Krisztusban vagyunk. Az Atya nem a bűneinken, a múltunkon keresztül lát minket, hanem Krisztusban. **Azért szeret minket is, akik neki vagyunk, nem azért, amilyenek vagyunk.**

„**Úgy** szeretted őket, **ahogyan** engem szeretted.” (Jn 17:23) – vagyis a bűneink szennyétől függetlenül. De sokszor kérdezzük mi is, sóhajtva: „Még így is?” Igen! Még így is! Ugyanúgy szeretlek, ahogy a Fiamat! Sőt, ugyanúgy gyönyörködöm benned! – hangzik az Atya válasza.

„Gyönyörködik az ÚR, azokban, akik az ő szeretetében bíznak.” (Zsolt 147:11)

„Lássátok, milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya: **Isten gyermekeinek** neveznek, és azok is vagyunk!” (1Jn 3:1)

És ahogy Jézusra leszállt a Szentlélek és megerősítette őt, úgy nálunk is a Szentlélek (aki az újjászületésünkkor a szívünkbe áradt) is „bizonyágot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy **Isten gyermekei vagyunk**” (Rm 8:16).

Éppen ez az atyai szeretet és gyönyörködés, a szeretett fiúság tudata, szabadít fel bennünket az igazán őszinte bűnvallásra, a bűnnel, a múlttal, a szennyfoltjainkkal való őszinte, bátor szembenézésre. Hiszen már nem a büntetéstől, megszegyenüléstől, elutasítástól való félelem vezérel, nem az emberek véleménye határoz meg, („*lemondunk a szégyen takargatásáról!*”, 2Kor 4:2) hanem az, amit az én szenvedélyesen szerető mennyei Édesapám mond nekem és rólam, ahogy ő tekint rám. De ehhez biztosnak kell lennem afelől, hogy valóban szeret, valóban gyönyörködik bennem!

„A Krisztus szerelme szorongat (szünecho - kényszerít)” (2Kor 5:14) – Tényleg? Vagy még mindig ezért küzdesz?

Mert hisz az is nagyon fontos, hogy mikor hangzott el az Atya bizonyágtétele? **Jézus szolgálatának kezdetén!** Tehát még mielőtt bármit is tett volna az Isten országáért! Ezzel pedig azt is kifejezte az Atya Jézus és így a mi számunkra is, hogy nem csak a bűneinktől, hanem a **teljesítményunktől** (Istenért végzett szolgálatunktól, jó cselekedeteinktől – Ef 2:10) **függetlenül is szeret**. Mintha ezt mondaná: „Én nem az alapján viszonyulok hozzád szeretettel, nem az alapján értékellek téged és vállalok veled közösséget, hogy milyen jól végzed a szolgálatodat, hanem azt szeretném, hogy **ez az abszolút, feltétel nélküli szeretet váljon az életed és szolgálatod legbensőbb mozgatórugójává és ez a teljes szeretet tartsa távol tőled a bűnt és segítsen ellenállni minden kísértésnek**. Azt akarom, hogy szárnyalj! Ehhez meg kell, hogy értsd az én szeretetemet.

Ne a szégyent próbáld meg mindenféle pótszerekkel, technikákkal elnyomni (akár azzal, hogy a szolgálatba menekülsz, hogy bebizonyítsd a jóságodat), hanem ragadd meg az Isten büntől, a múlttól és teljesítményedtől független szenvedélyes szeretetét és nyugodj meg ebben a szeretetben. Halld meg, ahogy neked is mondja az Atya: „Te vagy az én szeretett fiam/lányom. Gyönyörködöm benned”!

Egy lehetséges ÓSZ-i párhuzam?

A zsidó nép legnagyobb ünnepén, a Nagy engesztelés napján 2 kecskebakot kellett a népnek felajánlania: az egyiket az Úrnak kellett kisorsolni, a másikat egy bizonyos Azázélnak (3Móz 16:8). Az Úrnak sorsolt bakot meg kellett ölni, vétekáldozatként bemutatva az Úrnak, de a másikat *élve kellett elküldeni Azázélnak a pusztába*, így szerezve engesztelést a nép bűneiért

(3Móz 16:10). Jézus bemerítkezése szempontjából ez utóbbi aktusnak lehet rendkívüli jelentősége.

Mi is történt itt pontosan? Miért kellett a pusztába küldeni a bakot? Egyáltalán ki vagy mi ez az Azázél? Nézzük meg közelebbről ezt a részét a Nagy engesztelési ceremóniának és nézzük meg azt is, hogy milyen párhuzamokat láthatunk a ceremónia elemei és Jézus bemerítkezése között.

„Tegye rá Áron mindkét kezét az élő bak fejére, és vallja meg fölötte Izráel fiainak minden bűnét és minden vétkes hitszegését. Helyezze azokat a bak fejére, azután küldje el egy arra kijelölt emberrel a pusztába.” (3Móz 16:21)

Keresztelő János papi családból származott. A törvény szerint, az apja, Zakariás után maga is pap volt. A bemerítkezéskor bizonyára ő is rátette Jézus fejére a kezét (vagy megérintette őt), miután az egész nép megvallotta a bűnét (és az ő fejükre is rátette a kezét). Ezután Jézus magára veszi a nép minden bűnét, majd pedig, a bemerítkezése után, a Szentlélek által *ő is kivitetik a pusztába.*

„Akkor a Lélek Jézust a pusztába vitte, hogy az ördög megkísértse.” (Mt 4:12) „A Lélek pedig azonnal elragadta őt a pusztába.” (Mk 1:12).

Miért kellett a bűnbakot a pusztába vinni? Bizonyára azért, mert *a bűnnek semmi helye nem volt a táborban, Izráel gyülekezetén belül* és ezért ki kellett onnan vinni a táboron kívülre, egy puszta helyre. Így vette magára és vitte ki Jézus is a nép bűnét a pusztába (a bemerítkezésekor és a kereszten is – Zsid 13:12-14).

De ki volt a pusztában? Ki volt Azázél?

A Bibliából nem tudunk meg semmit erről a titokzatos névről, de annyit biztosan tudhatunk, hogy egy személyről van szó, nem csupán egy helyről, hiszen az egyik bakot az Úrnak, azaz egy személynek kellett áldozni, a másikat pedig Azázélnek, akinek szintén egy személynek kellett lennie. A Holt-tengeri tekercsekben és Énók könyvében, egy apokrif iratban, amiből Júdas is idéz (Júd 1:14-15)⁵, találunk csupán utalást Azázélre. Innen a következőket tudhatjuk meg róla.

Azázél egy démon neve⁶, mégpedig azé a fődémoné, aki azoknak a bukott angyaloknak („isten fiai”) vezére volt, akik az 1Móz 6-ban összeszűrték a levet az emberek lányaival.⁷ Azázél „felségterülete” a puszta, a kietlenség volt, azaz a szentek táborán kívüli rész. A pusztát a zsidók mindig is a gonosszal, Isten ellenségével hozták összefüggésbe. Erre látunk utalást a 3Móz 17:7-ben is: *„Ne áldozzák többé véres áldozataikat az ördögöknek [héb. kecskedémonoknak, pusztai démonoknak], akikkel paráználkodnak”*⁸. A zsidó gondolkodás szerint ezek a kecskedémonok is a pusztában laktak. Vagyis a bűnt oda kellett kiűzni, ahová való, a

⁵ További bibliai utalások: 2Pét 2:4-5; Mt 25:41; 1Kor 11.

⁶ B. Janowski, „Azazel” in *Dictionary of Deities and Demons in the Bible*, 2nd ed. (Grand Rapids, MI: Cambridge: Brill; Eerdmans, 1999), 128.

⁷ 4Q 180, 1:8; 1 Énók 8:1; 9:6; 10:4-8; 13:1; 54:5-6; 55:4; 69:2.

⁸ S talán az sem véletlen, hogy közvetlenül a Nagy Engesztelés ünnepéről szóló fejezet (3Móz 16) után hangzik el ez a figyelmeztetés a pusztai kecskedémonokkal kapcsolatban. Vagyis még véletlenül se áldozzanak a pusztai kecskedémonoknak Izráel fiai. Ez óriási bűn lenne. Hanem inkább küldjék ki, űzzék el a bűnnel terhelt kosta a pusztába, oda, ahova való, akikhez tartozik, Azázélhez és a hozzá vagy alája tartozó kecske-démonokhoz.

gonosz felségterületére, Izráel táborán kívül. Tehát ez **nem egy az ördögnek küldött váltságdíj volt, hanem a bűn száműzése a táborból, Izráel gyülekezetéből, vissza a „feladónak”**. Olyan, mintha Jézus azt mondta volna: „Hoztam neked valamit, sátán: itt van az emberek bűne, vedd, ami a tiéd és tűnj el az utamból. Be mögém, sátán!” (Mt 4:10)

Jézus is a pusztában találkozik a főgonosszal, Azázél és az összes egyéb fellázadt angyal vezérével, a Sátánnal (Mk 1:13, azaz a „vádolóval”, aki érzékeli, hogy egy ilyen erőteljes atyai megerősítés után már nem tudja vádolni Jézust, de azért megpróbálja megkérdőjelezni Istenfiúi identitását) és az ő felségterületén mér rá Jézus sorsdöntő csapást, a nép bűneit hordozva. Annak idején a pusztában vándorló, bűnnel terhelt nép nem volt képes legyőzni az ördögöt az ő felségterületén, hiába volt velük az Úr. Ezért az Úr, magára véve a nép bűneit maga ütközik meg a pusztában az ördöggel és győzi le őt. Erre válaszcsepásként az ördög megöli Jézust a kereszten s ezzel az öngóllal örökre megpecsételi a maga sorsát. Így lesz Jézus nem csak a mi bűnbakunkká, hanem a második, azaz a vétekért való áldozati kossunkká is, amit a Nagy engesztelés ünnepén meg kellett ölni az Úrnak. Csodálatos párhuzam és csodálatos, mindent elsöprő győzelem!

Isten Jézusban örökre száműzte a bűnt Isten népe táborából, azaz a gyülekezetből és a hívó ember életéből. Ezért nekünk, Isten gyermekeinek sem szabad közösséget vállalni azzal, Nincs helye a bűnnek az életünkben, a gyülekezet életében, hiszen Jézuson van, aki a táboron kívülre vitte, elszenvedve helyettünk az érte járó örök büntetést. Büntől szabadon élhetünk! Szabadokká lettünk arra, hogy gyűlöljük a bűnt, irtózzunk tőle és elhatárolódjunk annak minden formájától. Ezért van helye az egyházfegyelem gyakorlásának is. A bűn nem magánügy és nem szabad megtűrnünk azt sem a magunk személyes életében, sem a gyülekezet „táborában”.

„Hát nem tudjátok, hogy egy kicsiny kovász az egész tésztát megkeleszti? ⁷Takarítsátok ki a régi kovászt, hogy új tésztává legyetek, hiszen ti kovásztalanok vagytok, mert a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus, már megáldoztatott. ⁸Azért ne régi kovással ünnepeljünk, se a rosszaság és gonoszság kovászával, hanem a tisztaság és igazság kovásztalanságával.” (1Kor 5:6-8)

És ez nem csak egy lelkesítő örömhír, hanem, a Szentlélek által, egy elérhető valóság is. Isten képesekké is tett minket arra, hogy a büntől és az e miatt érzett szégyentől szabadon éljünk. Ez olyan, mintha azt mondaná valaki, hogy nem kell többet mérget innod! Ez jó hír? (Az a baj, hogy a legtöbbször finom a bűn mérge.) Eddig kívántad, ittad és kis híján bele is haltál. De már szabad vagy a méregtől! Ne a bűn ellen harcolj! Vagy még pontosabban úgy harcolhatsz eredményesen a bűn ellen, ha minél jobban megragadod Isten szeretetét, megragadod ezt a szabadságot egy az Isten szerinti bővölködő, örömteli, szent, igaz, tiszta életre!

„De hála Istennek, hogy bár a bűnnek szolgáltatok, most már szívből engedelmeskedtek annak a tanításnak, amelyet kaptatok. ¹⁸A büntől megszabadulva az igazság szolgálói lettetek.” (Rm 6:17-18)

Kultuszváltás

Még egy fontos gondolat. Jézus bemerítkezése egyben a templomi áldozati kultusz végének kezdetét is jelzi. Hiszen mostantól nem a templomi áldozati állatok, hanem Jézus, Isten igazi, végső Báránya hordozza és veszi el a bűnt, a taboron, a templomon kívül, a romlott, üres, halott templomi kultusztól függetlenül. A templomban zajlik a régi bárányok áldozása, amikről tudjuk, hogy nem képesek elvenni a bűnt, se megtisztítani a lelkiismeretet, azaz hatástalanok. S közben odakint a pusztában feltűnik az Isten Báránya, az új tökéletes áldozat (és az új templom is egyben! - Jn 2:21), aki véget vet a régi kultusznak. S ezzel el is kezdi magára haragítani a régi kultusz elvakult híveit és vallási vezetőit. És talán nem véletlen az sem, hogy Jánosnál a bemerítkezése után nem sokkal, az evangélium elején szerepel a templom megtisztítása, ami valójában egy előre hozott ítélet a templomi kultusz felett .

Miután a pusztában 3x is visszaveri a sátán támadását, őt is magára haragítja, aki annyira felbőszül, hogy villámlásként száll alá az égből (Lk 10:17), hogy elpusztítsa a Bárányt. A sátán tulajdonképpen a vallási vezetőkön keresztül indít támadást Jézus ellen, akikről Jézus ki is mondja, hogy *„ti az ördög atyától valók vagytok és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni”* (Jn 8:44).

Majd pedig Jézus elkezd bejárni egész Izráelt, hogy felszabadítsa, megtisztítsa azt a bűntől, betegségtől és a démoni fertőzéstől (a bűn következményeitől), erről szól a megtisztított ház példázata (Lk 11:24-26). És ugyanezt a honfoglalást végzi mai is sokunk életében.